

Til: Forum for studiespørsmål 20.11.2014
Fra: Studiedekan
Saksbehandler: Kari Henriksen

Sak 2 Normer for undervisning, pensum og vurdering på emner

Prinsippet om at studentens arbeidsmengde skal styre studiepoenguttellingen er lagt til grunn i utformingen av universitets- og høyskoleloven. Med 30 sp skal emnene være slik utformet at studentene er fullt beskjeftiget (på heltid) et helt semester.¹ Dette betyr at *arbeidsmengden* på emner med samme antall studiepoeng ved fakultetet skal være nokså lik. Dette gjelder på tvers av faglige tradisjoner, og kunne tale for at en utformer normer for undervisning, pensum, innleveringer, etc. på fakultetsnivå, slik HF har gjort.

På den annen side må slike normer ta utgangspunkt i det som i dag er praksis på studieprogrammene ved fakultetet. Normene vil måtte være relativt generelle for å kunne favne de faglige tradisjonene som gjør seg gjeldene. Det innebærer for det første at normene ikke nødvendigvis blir like relevante og nyttige for alle. For det andre kan felles normer gjøre systemet mer rigid (for det enkelte studieprogram), og vanskeliggjøre prosesser hvor en for eksempel ønsker å heve arbeidsmengden og kravene studentene møter, eller ønsker å ta i bruk undervisnings- og evalueringsformer som er nye og uprøvde. Det er videre vanskelig å sette opp normer for undervisningsomfang (antall forelesninger og seminarer o.l.) uten at det ses i lys av tilgjengelige undervisningsressurser ved enhetene.

Fakultetet ønsker likevel en avklaring av om programmene mener at et arbeid med felles retningslinjer på fakultetsnivå bør igangsettes, og hvilke elementer som i så fall vil egne seg for felles normsetting.

Ved alle instituttene finnes selvsagt normer som gir retning i spørsmål om undervisnings- og evalueringsformer. Det varierer imidlertid hvor eksplisitte, «heldekkende» og presise de er, og om normene er skriftliggjort. De fleste retningslinjene gjelder pensum og undervisning. Eksamen har færre konkrete retningslinjer. En oversikt over instituttens retningslinjer/praksis finnes i tabellen på neste side.

En fordel med retningslinjer – enten de ligger på fakultetsnivå eller lavere – er forutsigbarhet. Det bidrar også til likebehandling (overfor både undervisere og studenter). Videre er skriftliggjøring ofte et nødvendig ledd i prosesser hvor en ønsker endringer på området, eksempelvis for å få mer variasjon, høyere kvalitet eller strengere krav.

Spørsmål til videre diskusjon: Enten mer presise retningslinjer finnes lokalt eller ikke, er det slik at dagens praksis på studieprogrammene stiller studentene overfor tilstrekkelig høye krav når det gjelder pensum og undervisningsaktiviteter?

Se ellers tidligere omdelt materiale fra fakultetets emnegjennomgang, som bl.a. har oversikter for antall sider pensum på emner (per studiepoeng), undervisningsinnsats (per studiepoeng), etc.

¹ Et fullt studieår er ihht. UH-loven normert til 60 studiepoeng og varer normalt i ti måneder. Det vil si at 10 studiepoeng skal tilsvare en drøy halvannen måneds arbeid.

	Pensum	Undervisning	Eksamen
ISV*	800-1000 sider per 10 poengsemne (noen har mer)	Innføringsemner: Ingen seminarer, bortsett fra STV1000 og STV1510. 11-13 forelesninger i rekke. Max antall: 14. Fordypningsemner: Har seminarer som er beskrevet i egen seminarmanual (vedlegg 3)	4 timers skoleeksamen er vanlig bortsett fra på bacheloroppgaveemnet.
ISS	Omtrent 1000 sider per 10 poengsemne. På bacheloroppgaveemnene er det mindre pensum, og studentene velger også eget pensum.	Innføringsemner: Ca 12 forelesninger (på 10 poengsemner og det dobbelte på 20 poengs emner) og 10 seminarganger. Studentene får innføring i pensum og skrivetrening med obligatorisk aktivitet på seminarene. Ferdighets-/metodeemner: Flere forelesninger og seminarer enn på innføringsemner. Spesialiseringsemner på 2000-nivå: 10-13 forelesninger og 3-8 seminarganger.	Innføringsemner: Skoleeksamen Ferdighets-metodeemner: Praktiske metodeoppgaver sammen med skoleeksamen. Et emne med hjemmeksamen hvor studentene analyserer forskningsartikler. Spesialiseringsemner på 2000-nivå: Obligatorisk emneoppgave + skoleeksamen
ØI	Ingen normer, bl.a. fordi emnene er svært ulike når det gjelder innslag av formell metode (matematikk/statistikk). ØI mener det derfor er lite hensiktsmessig å etablere normer her.	Normen er 13 forelesningsuker og 6-10 seminaruker, men det finnes begrunnede unntak.	Normen er tretimers skoleeksamen, men det finnes unntak.
PSI	800-1000 sider per 10 studiepoeng. Programrådet anbefaler programleder å kommunisere med emneansvarlige som ikke forholder seg til denne rammen.	Veiledende tak på 140 timeregnskapstimer på hvert emne. Dette taket er ikke helt absolutt, og kan overskrides hvis det er spesielle grunner (f.eks. mye ferdighetstrening). Dette må imidlertid forankres i ledelsen.	På profesjonsstudiet er det utarbeidet detaljerte normer for vurdering. Et tilsvarende arbeid ble startet på ma/ba i 2010/2011.
SAI	Ca. 70 sider per studiepoeng, dvs ca 700 sider på et 10 studiepoengs emne. Dette kan selvsagt variere etter hvor vanskelig pensumet er og hvorvidt det er på engelsk eller norsk. Det er vanlig at pensum er på mer enn 700 sider.	Omtrent 20 forelesningstimer (10 dobbelttimer) på et 10 studiepoengs emne. Mange emner, spesielt de mer grunnleggende (SOSANT1000, SOSANT1101, SOSANT2000), har i tillegg seminargrupper på 7-8 dobbelttimer.	En eksamen per 10 studiepoeng som utgangspunkt.
TIK	Har uheldige forskjeller i pensummengde, ønsker å gjøre noe med dette.	Har ikke normer, men er positive til at dette blir tatt opp.	Har ikke normer, men er positive til at dette blir tatt opp.

*ISV har også egen mal for masteremner, se vedlegg 2